

KOPIJ ONDERWEG - MAANDAG 8 MEI 2017 - WIJKBERICHTEN HOLY

Aanstaande zondag zal Mw. Ds. Marieke den Hartog uit St. Michielsgestel weer bij ons voorgaan. Inmiddels geen onbekende meer bij ons. In Het Zonnehuis zal Mw. Ds. M.C.A. Korpel de viering leiden. Ik wens u goede vieringen toe.

André Betsema

Bedankt!

Vandaag (7 mei) zijn wij blij verrast met jullie prachtige bloemengroet. We zijn hier erg blij mee. Tevens bedanken we jullie voor de bijgevoegde kaart.

Het volgen van de kerkdiensten in Kerkcentrum Holy is voor ons, vanwege gezondheidsredenen, te inspannend. We betreuren dit zeer. De verbondenheid met velen van jullie hebben we altijd als zeer prettig en waardevol ervaren.

Vriendelijke groeten,

Ineke en Pieter van Stein

Dankbetuiging

Lieve mensen, hartverwarmend en troostvol waren uw blijken van medeleven, in welke vorm dan ook, tijdens de ziekte en na het overlijden van mijn lieve zus Agnie Verhoeven-Herlaar. Het heeft mij veel steun gegeven en goed gedaan. Hartelijk dank daarvoor.

Dora Herlaar

'Drempels over': waardig leven en waardig sterven

Een groeiend aantal mensen wil zelf bepalen wanneer het tijdstip van sterven is aangebroken, ook wanneer er geen sprake is van medisch vast te stellen uitzichtloos lijden (lichamelijk of geestelijk) en euthanasie om die reden niet toegestaan is. Met deze mensen op het oog heeft D66 stappen gezet naar een wetgeving waarin de stervenshulp aan deze mensen juridisch geregeld wordt. Daarom is er de laatste tijd veel te doen over het begrip 'voltooid leven'.

In het kader van 'Drempels over' wordt op woensdag **17 mei** een avond georganiseerd over het thema 'Waardig leven, waardig sterven'. Als sprekers en gesprekspartners zijn onder anderen dr. Jean-Jacques Zuurmond, geestelijk verzorger en columnist van Trouw, een Vlaardingse huisarts en een lid van een sociaal wijkteam te gast. Daarnaast hopen we ook op de eigen inbreng van mensen uit de wijk. De avond begint om 20.00 uur en wordt gehouden in het Lyceum Vos, Koninginnelaan 771. Inloop met koffie en thee vanaf 19.30 uur.

Drempels over is het samenwerkingsverband tussen kerken in Holy, dat vanuit de kerk met de hele samenleving in gesprek wil over thema's die actueel zijn en iedereen bezighoudt.

Namens Drempels over,

Erwin de Fouw, Anne van der Horst, Elly Barendregt, Leen den Boer, George Anderson en Arianne Lodder

Werkgroep Vlaardingen Srebrenica

Een verslag van ons reis naar Srebrenica, Sarajevo en Tuzla van 22 t/m 29 april, auteur Pieter Wapenaar. Een uitgebreid verslag met achtergrondinformatie en foto's kunt u verkrijgen via hjstrik@gmail.com.

Het was nog koud in Bosnië. Niet alleen lag er overal nog volop sneeuw, ook in ons pension was het koud, omdat de houtvoorraad niet toereikend was om deze onverwachte koudegolf het hoofd te bieden.

Zondag werden we om 9 uur ontvangen in het kantoor van Dragana Jovanovic. Het was een hartelijk weerzien met de vrouw die al ruim vijftien jaar met hart en ziel verbonden is aan het opbouwwerk in Srebrenica. Om 10 uur werden we verwacht op onze eerste afspraak in Sucasca, een dorpje hoog in de bergen. De regen ging al snel over in sneeuw en ook langs de weg lag er nog zeker 20 cm sneeuw. Aldin had een plan ingediend waarin hij geld vroeg voor apparatuur om het gif van bijen te verzamelen, dat zijn toepassing vindt voor medische doeleinden.

Het tweede bezoek vond 's middags plaats bij Fatima Djozic. Zij heeft anderhalf jaar geleden een lening gekregen voor het aanschaffen van een plantenkas met een aanvullende lening voor een bewateringsinstallatie voor haar frambozenveldje.

Fatima had al moeten beginnen met terugbetalen, maar had inmiddels een baantje bij de lokale aardappelverwerkingsfabriek. Helaas had zij van de laatste vier maanden maar één maand salaris ontvangen.

Het derde bezoek van die dag betrof het kinderdagverblijf van Milan Maric in Bratunac. Hij heeft flink geïnvesteerd in materialen en hoewel niet groot ziet het geheel er aantrekkelijk uit. (zie foto's in de Paaswijkbrief)

Maandag een bezoekje aan Damir Aljkanovic. Ook bij hem stelden we vast dat hij, net als Fatima, andere zaken had laten prevaleren boven het opzetten van zijn timmerbedrijfje, waarvoor hem inmiddels al wel gereedschap was verschaft dankzij een door ons beschikbaar gestelde lening. Hij is nog niet in staat om terug te betalen. Al met al zijn voelt niet iedereen de verantwoordelijkheid die bij het aangaan van een lening hoort. Daar zijn allerlei begrijpelijke redenen voor aan te voeren in een land waarin mensen soms nergens op terug kunnen vallen bij een calamiteit. De uitzondering hierop vormt Ramo Mandzic, waar we die dag ook op visite waren. Hij heeft zich ontwikkeld tot een flexibel ondernemer, die zijn inkomen verwerft uit de opbrengsten van zijn land, maar ook uit zijn activiteiten als houtbewerker en timmerman. Hij heeft intussen al meerdere termijnen van zijn lening terugbetaald en zelfs meer dan dat, simpelweg omdat hij zich ook verantwoordelijk voelt voor de andere starters.

Gezien de ervaringen van de bezoeken aan de vijf startende ondernemers deden wij Dragana de suggestie aan de hand om met de gestarte ondernemers een soort gebruikersgroep op te richten.

Dragana vond het erg prettig om met ons over haar en onze ideeën te kunnen sparren. Ons bleek intussen wel dat onze financiële bijdrage maar een fractie vormt van het totale bedrag dat in de organisatie omgaat. Het werd duidelijk dat voor de toekomst onze taak veel meer een adviserende zal zijn en daarnaast een bemiddelende op het vlak van fondsenwerving. Tenslotte kwamen we tot de conclusie dat het werk van de stichting Prijatelji Srebrenice het belangrijkste is van alle NGO's in de regio, terwijl zij veruit over het kleinste budget beschikt! Al met al voor ons de moeite waard om ons met hernieuwde energie te blijven inzetten voor het waardevolle werk van deze stichting.

's Middags is er tijd voor het nieuwe Memorial Centre in Potočari bij de begraafplaats. De aanblik van al die duizenden helderwitte grafstenen blijft indrukwekkend en gaat tegelijkertijd het bevattingsvermogen te boven.

Dinsdag was het de beurt aan de nieuwe lichten ondernemers op een daartoe georganiseerde beurs in Vlasenica. Allereerst waren er de presentaties van ondernemingsplannen van leerlingen afkomstig van scholen uit de regio. Leerlingen hadden ondernemingsplannen geschreven voor producten die zij zelf hadden ontwikkeld of gemaakt en die zij ter plekke in kraampjes hadden uitgesteld. Tevens zijn er presentaties van ondernemingsplannen van startende ondernemers. Mirnes Zahirovic en Aldin Dzematic uit Srebrenica kwamen met een plan om diverse soorten gedroogde en diepgevroren paddenstoelen en diverse soorten diepgevroren fruit te produceren.

Woensdag reden we van Srebrenica via Visegrad naar Sarajevo. Visegrad, bekend door het boek met de titel 'De brug over de Drina' van Nobelprijswinnaar Ivo Andric. De scheidend ambassadeur van Nederland, Jurriaan Kraak, schetste in het gesprek dat wij later op de dag in Sarajevo met hem hadden een somber beeld. Ruim 20 jaar na de oorlog, met steun van vele miljarden uit het buitenland, is het land nog niet veel opgeschoten en op geen enkele manier in staat zichzelf economisch staande te houden. Drie regeringen in één land die elkaar tegenwerken, hun aanhangers baantjes toeschuiven en zich schuldig maken aan zelfverrijking. Beloften gedaan aan de internationale gemeenschap om het land vooruit te helpen worden niet nagekomen. Voor donors aanleiding om hun handen van Bosnië af te trekken. Jongeren verliezen de hoop op een toekomst in en voor dit land en kiezen voor emigratie. Ruim 50.000 jonge mensen vertrokken alleen al in 2016 naar het buitenland. Overigens benadrukte hij dat organisaties als de onze moeten blijven doorgaan met het steunen van jonge ondernemers. Zij vormen de hoop van Bosnië en zijn een voorbeeld voor de anderen. Dat hij dit ook oprecht meende, bleek wel uit zijn toespraak die avond op de receptie ter ere van Koningsdag. Aan het eind noemde hij ons als enige bij name als voorbeeld waar het ging om de positieve ontwikkelingen in het land. Daar stonden wij natuurlijk trots bij te applaudisseren met onze oranje stropdassen om.

Dragana was opgetogen over alle aandacht en de gesprekken die mede dank zij ons werden aangeknoopt. Voor ons nogmaals een bevestiging voor de adviserende en ondersteunende rol die wij langzamerhand zijn gaan vervullen. De sfeer was op de receptie opperbest en ongedwongen.

Dat was **donderdag** wel anders, toen we ook mochten opdraven bij de Britse receptie ter gelegenheid van de 91^e verjaardag van The Queen. Behalve een gloedvolle toespraak van de Britse ambassadeur viel hier weinig te beleven. Niettemin was Dragana tevreden en daar was het tenslotte allemaal om te doen. Donderdag overdag hadden we de mooie stad Sarajevo verkend.

Vrijdag een bezoek aan het 'Tunnelmuseum'. De tunnel verbond het niet-Servische gedeelte van Bosnië met Sarajevo en liep onder het vliegveld door. Het vliegveld was weliswaar VN-terrein en neutraal, maar juist daarom stonden de Bosnisch-Servische troepen niet toe dat burgers, laat staan militairen deze strook passeerden. Door de 800 meter lange en 1,60 meter hoge tunnel werden voor wapens en munitie vervoerd, maar ook humanitaire goederen. Het is het goed te beseffen onder welke omstandigheden de inwoners van Sarajevo, moslims en Serviërs, de oorlog hebben moeten doorstaan. Meer dan tienduizend burgers vonden de dood.

Aan het eind van de dag komen we aan in Tuzla. We hebben bij ons hotel afgesproken met Mersed, een goede vriend van de werkgroep. Sinds 2002, toen hij

de papieren voor de hulpgoederen verzorgde, heeft met name Hans Strik veelvuldig contact met hem gehad. Mersed is opgegroeid in Rotterdam en tijdens de oorlog teruggekeerd naar zijn geboorteland. Hij is de stuwende kracht achter het recyclingbedrijf van Tuzla. Ook hij is somber over de toekomst van zijn land. Zijn hoop is bevestigd op de EU. Maar zoals hierboven is beschreven, als de Bosniërs zelf niet veranderen hebben zij van de kritische EU-burgers weinig te verwachten. Eens te meer reden om ons te blijven inzetten voor de jonge generatie van dit land. Uitgerekend in deze stad vonden op 25 mei 1995 door een granaatinslag van Bosnisch-Servische troepen in het centrum 71 meest jonge mensen de dood. Zij liggen begraven in het schitterend gelegen park van de Vrede aan de rand van het centrum van Tuzla. Moslims en Serviërs liggen zij aan zij. Dwars door de stilte van deze plek vormen de 71 graven van wit natuursteen met daarop de namen van de slachtoffers een aanklacht tegen de waanzin van de oorlog. Zolang die namen met liefde worden herinnerd is er hoop voor de toekomst.

Zaterdag waren we terug in Nederland na alweer een bijzondere en inspirerende week.